

Tematické okruhy ke státní zkoušce z regionální geografie

Cílem SZZ je ověření komplexních znalostí z oboru regionální geografie a schopností aplikovat teoretické poznatky do problematiky zpracování diplomové práce dle jejího zaměření.

1. Teoretické přístupy k problematice regionu

- Koncept regionu – typologie (funkční a formální regiony), struktura a tvar, zákonitosti, regionální taxonomie (východiska a vývoj, obecný postup a požadavky).
- Regionální dimenze v teoriích územního/regionálního rozvoje – neomarxistické a neoliberální přístupy, institucionální směry.
- Teoretické přístupy v současné geografii – geografická organizace v hierarchickém uspořádání reality, geografické pravidelnosti, myšlení, paradigmatu.
- Problematika rozvoje periferních regionů (vnitřní periferie, vnější periferie/pohraničí), problematika rozvoje jádrových regionů (metropolitní regiony).
- Významné milníky v přístupech k regionálnímu členění českých zemí – historické přístupy, osobnosti, školy.

2. Plánování měst a regionů, regionální politika

- Plánovací teorie, vývoj názorů na plánování měst a regionů ve 20. a 21. století. Územní plánování versus rozvojové (strategické) plánování. Základní plánovací modely, plánovací kultura a systém prostorového plánování v České republice a ve vybraných zemích/regionech Evropské unie (např. Bavorsko), participativní plánování, etika. Trendy a výzvy rozvoje měst a regionů.
- Plánovací metody a postupy - analytické metody, prognostické metody, hodnotící metody, kreativní metody, komunikační, moderační a mediační metody a techniky, monitoring, evaluace a evaluační metody.
- Plánovací metody a postupy v praxi - územní a strategické plánování na lokální, regionální, národní a nadnárodní (evropské úrovni). Důvody, principy a cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti v Evropské unii a ve vybraných zemích a regionech, programové dokumenty, institucionální zajištění, systém financování regionální politiky. Koncepce územního a regionálního rozvoje České republiky (v evropském kontextu).

3. Globalizace a diverzita světa

- Ekonomická globalizace: historické etapy jejího vývoje, současný vývoj i perspektivy v budoucnosti.
- Globalizace a její specifické aspekty (konvergentní proudy, které podporují ekonomickou globalizaci).
- Další dimenze globalizace 1: geopolitická, náboženská, kulturní, jazyková, příklady dopadů na lokalitu.
- Další dimenze globalizace 2: environmentální, zdravotní, příklady dopadů na lokalitu.
- Globalizace versus lokální diverzita: argumenty pro a proti globalizaci, aspekty lokální identity a jedinečnosti a nástroje, jak je uchovat, klíčové aspekty pro rozvoj místa/města/regionu: smart specializace, znalostní a inovační ekonomika, leadership.
- Geopolitika a globalizace - globální konflikty, migrace jako globální výzva současného světa.
- Geografie světových náboženství: součást globálního systému versus lokální identita.
- Geografie bohatství a chudoby: ekonomický a společenský rozvoj v globálním kontextu, indikátory ekonomického a sociálního rozvoje ve vybraných zemích a regionech.